

Håkan Johanson, Eive Axelsson, Rune Nilsen och Björn Tobiasson diskuterar fiskets villkor.

Foto: Björn Alm

Unikt samarbete om fisket

I kommunerna i norra Bohuslän är fisket inte bara en näringsgren som skapar jobb och ger underlag för service och underhållsföretag, det är också en del av ett kulturarv. Det är svårt att tänka sig sommarparadis som Smögen, Fjällbacka, Grebbestad, Koster och Strömstad utan en levande fiskenäring. Samtidigt lever fisket på marginalen. Lönsamheten är svag, åldersstruktur på både arbetskraft och båtar ger en oroande framtidsprognos, och den biologiska resursen är inte stabil.

Isina mörka stunder har fiskarkären beskrivit sitt förhållande till statsmakten och samhället i övrigt som att man riskerar att bli ett Skansen. Ett pittoreskt inslag i landskapsbilden, något musealt – en attraktion som drar turister till kusten. Men det finns också tecken som tyder på motsatsen. Att fiskenäringen deltar i debatten om sin egen framtid, att man ingår i dialog med de krafter som man tidigare kände sig missförstådd av, och att man gemensamt med myndigheter försöker skapa förutsättningar för en uthållig utveckling. Ett exempel på hur man kan arbeta för fiskets framtid är Fokusgruppen för fisket i Strömstad.

För att förankra beslut och stimulera delaktighet i kommunens utveckling har ett antal fokusgrupper bildats. De som på olika sätt berörs och driver verksamhet inom områden som t.ex. skola, kommunikationer och bygdeutveckling har en dialog med kommunledningen inom respektive område. Kommunen fångar upp opinioner på ett tidigt plan och kan också prioritera utvecklingsprojekt som inte annars kommit till stånd.

När Fokusgruppen för fisket träffas i början av december står flera punkter på dagordningen. Strömstads kommun som samordnar gruppen vill diskutera några ak-

tuella planärenden. Stadsarkitekten vill ha fiskarens synpunkter på hur man skall använda några attraktiva tomter nere på kajen. Gruppen, som består av fiskare, representanter för Strömstads fiskauktion, några kommunaltjänstemän och några inbjudna gäster, pratar också om krabbfisket.

I dag är de viktigaste fiskerna i norra Bohuslän kräfta och räka. Men många sneglar också på krabba, som till 80 procent importeras till den svenska marknaden. Den svenska krabban innehåller inte tillräckligt mycket kött – den är inte fullmatad – för att efterfrågas i stora volymer. Däremot finns det många individer och ett större fiske borde vara möjligt. Genom sumpning och uppmatning kan den svenska krabban få en större marknad. Det som krävs är samordnade försök och uppköpare som är med på noterna.

–Vi är väldigt intresserade av att dra igång ett projekt för att få volym i krabbfisket. Det finns uppköpare och tekniskt kunnande saknas inte, säger Rune Nilsen, tidigare ordförande i den lokala avdelningen av Svenska Västkustfiskares Centralorganisation, SVC.

Förvaltningsplan

Rune Nilsen har varit en av de mest aktiva i den process som i höstas ledde fram till ett förslag till förvaltningsplan för fisket i Koster – Väderöområdet. Det är ett unikt dokument som baseras på samverkan och dialog mellan fiskarkären och naturvårdens tjänstemän. I början av 1990-talet kom de första idéerna kring att göra naturreservat av det havsområde som ligger mellan Kosteröarna i norr och Väderöarna i söder. Rune Nilsen insåg att det traditionella räkfisket i området var hotat. Risken var överhängande att ett naturreservat skulle medföra sådana inskränkningar att fisket så småningom helt skulle försvinna. Samtidigt insåg man att det finns unika naturvärden i fjordområdet som måste skyddas.

Ett envist politiskt arbete med skrivelser, uppvaktningar och opinionsbildning ledde så till tillsättandet av en arbetsgrupp med representanter för yrkesfiskarna, kommunen, länsstyrelsen, forskarna på Tjärnö och Fiskeriverket. I höstas undertecknades parterna ett avtal om fisket i Koster- Väderöfjorden i det gamla tingshuset i Tanum.

En annan av frågorna på dagordningen är sammanslagningen av flera lokala enheter inom SVC till en stor avdelning i norra Bohuslän, som skulle få ca 200 aktiva yrkesfiskare som medlemmar. Rune Nilsen och hans kollegor tycker att en sammanslagning av avdelningarna i Hamburgsund, Fjällbacka, Grebbestad och Strömstad till en enhet är positiv. Många av frågorna är ju gemensamma för fisket i norra Bohuslän.

–Men fokusgruppen för fisket måste vi behålla här i Strömstad. Samarbetet med kommunen är bra, och efter vad jag har hört är de på gång med liknande grupper i Tanum och Sotenäs också, säger Rune Nilsen. AC